

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS SPORTO MOKYKLOS „DUBYSA“ 2008 METŲ FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO ATASKAITA

2009 m. birželio 1 d.
Šiauliai

I. IŽANGA

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Šiaulių miesto savivaldybės kontrolieriaus 2008 m. birželio 16 d. pavedimu Nr. PA-10. Auditą atliko Šiaulių miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji patarėja Inga Šimkūnaitė.

Audituojamas subjektas – Savivaldybės biudžetinė įstaiga sporto mokykla „Dubysa“ (toliau – Sporto mokykla), adresas: Gumbinės g. 18A, Šiauliai, identifikavimo kodas – 145914542. Audituojamu laikotarpiu Sporto mokyklai vadovavo direktorius Aivaras Strockis, vyriausiąja buhalterė dirbo Olga Belova.

Audito tikslas – įvertinti Savivaldybės biudžetinės įstaigos sporto mokyklos „Dubysa“ vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, savivaldybės (valstybės) turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą, pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2008 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl metinės biudžeto įvykdymo ataskaitos ir ataskaitos apie savivaldybei nuosavybės teise priklausančią bei patikėjimo teise valdomą valstybės turta, dalis.

Ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansines atskaitas, savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

II. AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituota 2008 metų finansinė atskaitomybė, atskirais atvejais tęstinumo bei planavimo tyrimui panaudoti 2007 ir 2009 metų duomenys.

Audito metu buvo vertinamos Sporto mokyklos 2008 metų finansinės ataskaitos (su priedais):

- Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balansas (forma Nr. 1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. sausio 1 d. d. ataskaitos (forma Nr. 2);
- Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 3);
- Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 4);
- Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2009 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. 5);
- Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2009 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. 6).

Sporto mokyklos biudžeto asignavimų planas metams, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimu 2008 m. sausio mėn. 31 d. Nr. T-2 (2008 m. gruodžio mėn. 18 d. sprendimo Nr. T-394 redakcija), - 1 714,6 tūkst. Lt, iš kurių specialioji programa – 61 tūkst. Lt.

Finansinis auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais, patvirtintais Valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais),

teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų buhalterinę apskaitą, finansinės atskaitomybės sudarymą, turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, vidaus kontrolę, taip pat kitais teisės aktais.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir savivaldybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama juo teisėtai. Visiškas užtikrinimas yra neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome 100 proc. ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių bei sudarytų sandorių.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

- 1 proc. visų kasinių išlaidų - 17,02 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.
- 1 proc. Išlaidų sąmatų vykdymo balanso aktyvo ir pasyvo likučių, eliminavus ilgalaikio turto vieneta, kurio vertė sudaro 79% viso aktyvo sumos ir mažina kitų balanso straipsnių reikšmingumą, 8,89 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, susipažinta su Sporto mokyklos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais ir Sporto mokyklos vykdoma veikla, susipažinta su pasirinkta apskaitos sistema, atliktas vidaus kontrolės aplinkos tyrimas, nustatyti rizikos veiksniai, galintys turėti įtakos finansinėms ataskaitoms, nustatytas reikšmingumo lygis ir svarbiausios audito sritys.

Atliktos didelės apimties savarankiškos audito procedūros ilgalaikio turto, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, pajamų bei prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų srityse.

Siekiant gauti pakankamus, tinkamus ir patikimus audito įrodymus, buvo taikytos skaičiavimo, dokumentų tikrinimo, analitinės ir paklausimo (klausimų pateikimo ir gautų atsakymų vertinimo) audito procedūros. Pavyzdžiai įrodymams gauti atrinkti taikant atsitiktinės atrankos metodą (pasirinkta profesiniu sprendimu).

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio (teisėtumo) audito nuomonei pareikšti.

III. PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS

1. Dėl darbo užmokesčio teisėtumo ir apskaičiavimo

- 1.1. Nesivadovaujant Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo 12 straipsnio 2 dalimi įstaigos vadovas neužtikrino, kad veiklos dokumentai būtų išsaugoti reikiamą laiką, ir nepateikė trenerių – sporto mokytojų darbo laiko grafikų už 2008 metų sausio – spalio mėnesius, todėl neturėjome galimybės įsitikinti, ar trenerių darbo laikas nustatytas laikantis Lietuvos Respublikos darbo kodekse nustatyto darbo ir poilsio laiko režimo. Pagal Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugpjūčio 15 d. įsakymu Nr. 38 (su pakeitimais) patirtą bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklę Darbo laiko ir užmokesčio apskaitos dokumentai turi būti saugojami ne mažiau kaip 10 metų. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad už įstaigos dokumentų valdymo organizavimą teisės norminių aktų nustatyta tvarka atsako tos įstaigos vadovas, o 2 dalyje numatyta, kad įstaigos vadovas privalo: 1) nustatyti institucijos, įstaigos ar įmonės veiklos dokumentų registrus, kitus apskaitos dokumentus; 2) paskirti už veiklos dokumentų registravimą, tvarkymą, apskaitą, saugojimą ir naikinimą atsakingus asmenis ir nustatyti jų įgaliojimus.

- 1.2. Pagal Darbo kodekso 147 straipsnio 1 dalį „Kiekvieno darbuotojo darbo ir poilsio laiko paskirstymas (kaita) per parą, savaitę ar apskaitinį laikotarpį, taip pat kasdieninio darbo (pamainos) pradžia ir pabaiga nustatoma pagal įmonės, įstaigos, organizacijos darbo tvarkos taisykles“. Sporto mokyklos direktoriaus 2004 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. V-13 patvirtintų Darbo tvarkos taisyklių 15 p. trenerių darbo laikas, įskaitant ir šeštadienius, nustatomas pagal tarifikuotų valandų skaičių ir direktoriaus patvirtintą darbo grafiką. Pagal įstaigos pateiktą informaciją dauguma trenerių – sporto mokytojų 2008 metais dirbo 6 d. per savaitę. Sporto mokykla, skaičiuodama trenerių – sporto mokytojų darbo užmokesčių, nesivadovavo Lietuvos Respublikos darbo kodekso 186 straipsnio 3 dalies nuostata ir taikė 5 darbo dienų darbo laiko grafiką.
- 1.3. Skaičiuojant įvairias išmokas nesivadovauta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 650 patvirtinto Darbuotojo ir valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos) nuostatomis darbo užmokesčio už kasmetines atostogas skaičiavime:
 - 1.3.1. treneriams - sporto mokytojams skaičiuojant apmokėjimą už kasmetines atostogas 2008 metų gegužės – liepos mėnesiais, į vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimus kaip balandžio mėnesio darbo užmokesčio padidinimas nepagrįstai įtrauktos nuo gegužės mėnesio iš Privatizavimo fondo pradėtos mokėti sumos. Tuo nesilaikyta Tvarkos 6.1. punkto reikalavimų, kad darbuotojo vidutinis darbo užmokestis apskaičiuojamas iš skaičiuojamojo laikotarpio užmokesčio, priskaičiuoto už atliktą darbą ar dirbtą laiką.
 - 1.3.2. kai kuriems treneriams sporto mokytojams apskaičiuojant darbo užmokesčių už kasmetines atostogas vienos dienos vidutinis darbo užmokestis neperskaičiuotas pagal atostogų mėnesio tarnybinį atlyginimą, gegužės mėnesį padidėjus tarnybinio atlyginimo koeficientui, kaip numatyta Tvarkos 6.12. punkte. (Pažymėtina, kad vadovaujantis 2008 m. birželio 3 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos raštu Nr. SR-71-06-45, pedagoginiams darbuotojams vidutinis darbo užmokestis kasmetinėms atostogoms apmokėti turi būti skaičiuojamas taip, kad jis būtų ne mažesnis, koks yra apskaičiuotas iš nustatyto atostogų skaičiavimo mėnesį darbo užmokesčio, atsižvelgiant į tarifinio atlygio koeficientą).
- 1.4. Nustatytas atvejis, kai nesivadovaujant Darbo kodekso normomis Sporto mokyklos darbuotojai, dirbančiai 1,5 etato, pagal pasirašytas dvi darbo sutartis, tapatus darbas pagal antrą darbo sutartį nebuvo apmokamas kaip viršvalandinis darbas, už kurį pagal Darbo kodekso 193 straipsnį turėjo būti mokama ne mažiau kaip 1,5 darbuotojui nustatytos mėnesinės algos. Darbuotojai nepriskaičiuota per 2008 metus 2327,03 Lt darbo užmokesčio bei 720,91 Lt socialinio draudimo įmokų.
- 1.5. Sporto mokyklos darbo laiko apskaitos žiniaraščiai nesuteikia pakankamo pagrindo darbo užmokesčio apskaitai, o darbo užmokestis apskaičiuotas ne pagal darbo laiko apskaitos žiniaraščių duomenis, pvz.:

2008 metų gegužės mėnesio darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose gegužės 5 d. 13 darbuotojų buvo pažymėta kaip darbo diena, nors Darbo kodekso 161 str. 8 d. nustatyta tvarka suteiktos poilsio dienos, sutampančios su 162 straipsnio 1 dalyje nustatytomis švenčių dienomis, perkeliamos į artimiausią po jų einančią darbo dieną, o treneriai – sporto mokytojai dirbantys po šešias darbo dienas per savaitę, pagal darbo laiko apskaitos žiniaraščius gegužės 2 d. (penktadienį) ir gegužės 3 d. (šeštadienį) nedirbo. Apskaičiuojant darbo užmokesčių už 2008 m. gegužės mėnesį darbuotojams dirbusiems poilsio dieną nebuvo apmokėta kaip numatyta Darbo kodekso 194 straipsnio 1 dalyje („už darbą poilsio arba švenčių dieną, jeigu jis nenumatytas pagal grafiką, mokama ne mažiau kaip dvigubai“), o treneriams – sporto mokytojams darbo užmokestis nesumažintas dėl nepilnai dirbto darbo laiko.

2008 m. gruodžio mėnesio darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose taip pat nustatyti skirtumai tarp Sporto mokyklos direktoriaus patvirtinto trenerių - sporto mokytojų darbo

laiko (darbo laiko grafikų duomenys) ir dirbto laiko darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose, pvz.: treneriai, kuriems darbo grafike nustatyta 5 darbo dienų savaitė darbo laikas žymimas kaip dirbančių šešias darbo dienas ir atvirkščiai, tačiau apskaičiuojant darbo užmokestį į šiuos darbo laiko nukrypimus neatsižvelgta.

- 1.6. Nustatytas atvejis, kai pažeidžiant Darbo kodekso 147 str. 2 d., kurioje numatyta, kad „įmonėse, kuriose dėl gamybos pobūdžio ar kitų sąlygų penkių darbo dienų savaitė neįmanoma, nustatoma šešių darbo dienų savaitė su viena poilsio diena“, - treneriui – sporto mokytojui patvirtintas 7 darbo dienų grafikas nuo 2008 m. spalio 1 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. Darbuotojui už darbą poilsio dienomis, vadovaujantis Darbo kodekso 194 str. 1 d., ne mažiau kaip dvigubai mokama nebuvo.
- 1.7. Nesivadovaujant Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 14 straipsnio 2 dalies reikalavimo, kad iš sutaupyto asignavimų išlaidoms, pirmiausia turi būti dengiamas išsiskolinimas, Sporto mokyklos direktoriaus įsakymais 2008 metais buvo mokėti priedai, priemokos ir vienkartinės išmokos darbuotojams, pvz. Sporto mokyklos direktoriaus 2008 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. P-32-(03-01) skirta 17,4 tūkst.Lt priemokų kai kuriems darbuotojams, 2008 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. P-40-(3.1) skirta 31,1 tūkst. Lt vienkartinį skatinamųjų piniginių išmokų. Pastebėtina, kad Savivaldybės administracija 2008 m. spalio 31 d. raštu Nr. S-3146-11 asignavimų valdytojų buvo prašoma racionaliai, taupiai ir efektyviai naudoti skirtus asignavimus. Be to, nustatyti atvejai, kai vienkartinės pinigines skatinamosios išmokos buvo išmokėtos nesilaikant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 “Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo” 4 punkto reikalavimų, dėl kurių gražinimo į Savivaldybės biudžetą Sporto mokykla ėmėsi priemonių.
- 1.8. Sporto mokyklos direktoriaus 2008-09-29 d. įsakymu Nr. P-31-(03-01) sekretorei nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d. skirtas 100 Lt priedas už padidėjusių darbų našumą atliekant laikinai nesančio darbuotojo, - instruktoriaus – metodininko, pareigas. Nuo 2008 m. gruodžio 1 d. pagal pasirašytą antrą darbo sutartį sekretorė dirba instruktore metodininke ir už tai gauna darbo sutartyje nustatytą atlyginimą, todėl priedas už pagal darbo sutartyje numatytų pareigų atlikimą negalėjo būti mokamas.
- 1.9. Nuo 2008 m. spalio 1 d. į Sporto mokyklą priimtiems dviems treneriams – sporto mokytojams skirtas tarifinis atlyginimas, nors Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2006 m. sausio 5 d. įsakyme Nr. V-4 (Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2008 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. V-270 redakcija) numatyta, kad treneriams – sporto mokytojams, nebaigusiems specialiųjų aukštųjų mokyklų trijų kursų būtina Departamento nustatyta tvarka įgyta licencija. Licencija šiems darbuotojams buvo suteikta tik 2008 metų gruodžio mėnesį.
- 1.10. 2004 m. gegužės 10 d. su Sporto mokyklos direktoriumi A. Strokiu buvo sudaryta darbo sutartis Nr. 23- K dėl priėmimo į darbą tinklinio trenerio pareigoms, kurią pasirašė pats direktorius. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 1 punkto nustatyta, kad savivaldybės biudžetinių įstaigų vadovų skyrimas į pareigas ir atleidimas iš jų teisės aktų nustatyta tvarka, kitų funkcijų, susijusių su šių juridinių asmenų vadovų darbo santykiais, įgyvendinimas Darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka yra paprastoji savivaldybės tarybos kompetencija. Šiaulių miesto savivaldybės taryba 2008 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. T-388, suteikė savivaldybės administracijos direktoriui įgaliojimus: savivaldybės biudžetinių įstaigų vadovų skyrimas į pareigas, atleidimas iš jų teisės aktų nustatyta tvarka, kitų funkcijų, susijusių su juridinių asmenų vadovų darbo santykiais įgyvendinimas Darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Audito metu buvo rekomenduota kreiptis į Savivaldybės administracijos direktorių dėl Sporto mokyklos vadovo papildomo darbo toje pačioje darbovietėje įforminimo.

- 1.11. Kadangi Sporto mokykla 2008 metais sutaupė 22,5 tūkst. Lt planuotų darbo užmokesčio lėšų ir metų eigoje darbuotojams išmokėjo daugiau kaip 67 tūkst. Lt priedų, priemonių bei vienkartinį išmokų, darytina išvada, kad lėšos darbo užmokesčiui planuojamos netiksliai.

Minėti teisės aktų nesilaikymo atvejai bei klaidos turėjo reikšmingos įtakos darbo užmokesčio apskaitai, todėl negalime patvirtinti Sporto mokyklos 1602,8 tūkst. Lt išlaidų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms teisėtumo, iš kurių – 1474,7 tūkst. Lt Savivaldybės biudžeto lėšos, 128,1 tūkst. Lt Privatizavimo fondo lėšos.

2. Dėl turto apskaitos

- 2.1. Sporto mokyklos direktoriaus 2008 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. V-23-(01-05), atliekant Sporto mokyklos ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, žaliavų, medžiagų ir kito turto inventorizaciją, nesivadovauta Inventorizacijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 (su vėlesniais pakeitimais) nuostatomis:
- 2.1.1. 4 p., 60 p. – Sporto mokyklos direktoriaus įsakyme nėra nurodyta inventorizuoti skolas, (jos turėtų būti inventorizuojamos ne anksčiau kaip lapkričio 30 d.), tarpusavio skolos nėra įformintos skolų suderinimo aktu;
- 2.1.2. 10 p., 14 p. 15 p. - Sporto mokyklos direktoriaus įsakyme nėra nurodyta kuriai datai atlikti inventorizacija;
- 2.1.3. 17 p. ir 55 p. - ilgalaikis turtas ir atsargos nėra inventorizuotos pagal buvimo vietą, visas ilgalaikis turtas surašytas į vieną aprašą, visos atsargos – taip pat.
- 2.1.4. 62 p. - įmonės buhalterinę apskaitą tvarkantis asmuo nėra patvirtinęs parašu, kad gautus inventorizavimo aprašus patikrino.
- 2.2. Sporto mokyklos 2008 metais įsigytas ilgalaikis turtas apskaitoje įregistruotas nesilaikant Buhalterinės apskaitos įstatymo 12 str. 4 dalies reikalavimo („apskaitos registruose ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių duomenys užregistruojami ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio dieną arba iškart po to, kai yra galimybė tai padaryti“):
- 2.2.1. Kopijavimo aparatas Canon, kurio vertė 3.540 Lt, įsigytas pagal 2008-02-13 sąskaitą - faktūrą S003 Nr. 0076102, į apskaitą įtrauktas 2008 m. balandžio 17 d.
- 2.2.2. Bokso ringas, kurio vertė 26.999,45 Lt, įsigytas pagal 2008-01-31 sąskaitą – faktūrą LSN NR. 80067, į apskaitą įtrauktas 2008 m. gegužės 21 d.
- Tai lėmė, kad ilgalaikio turto nusidėvėjimas apskaičiuotas nesilaikant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 44 p. nuostatų, t. y. ilgalaikio turto nusidėvėjimas (amortizacija) skaičiuojamas kas mėnesį, pradedant skaičiuoti kitą mėnesį po įsigijimo.
- 2.3. Nustatyti atvejai, kai ilgalaikiam turtui neteisingai paskaičiuotas nusidėvėjimas pagal nustatytas nusidėvėjimo normas:
- 2.3.1. Kompiuteriui Dell D630, kurio vertė 4430 Lt, įsigytam pagal 2008-07-12 sąskaitą, nusidėvėjimas 2008 metais paskaičiuotas ne už 5, o už 4 mėnesius, t.y. 73 Lt mažesnis.
- 2.3.2. Starto paleidėjui, įsigytam 2005-06-20, kurio vertė 4972 Lt, nusidėvėjimas 2008 metais paskaičiuotas 86 Lt didesnis, nei pagal nustatytą metinį 15,4% nusidėvėjimo normatyvą.

Šios klaidos turėjo įtakos finansinių atskaitų teisingumui:

- *Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balanse (Forma Nr. 1) likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nurodytas :*
ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo (020) – 0,98 tūkst. Lt mažesnis,
ilgalaikio materialiojo turto fondo (250) – 0,98 tūkst. Lt didesnis,

- *Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2008 m. apyskaitoje (Forma Nr. 3) likutis metų pabaigoje nurodytas:
ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) – 0,98 tūkst. Lt mažesnis, ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės – 0,98 tūkst. Lt didesnis.*
- 2.4. Vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2008 m. spalio 23 d. sprendimu Nr. T-329 Šiaulių miesto savivaldybė 2008 m. spalio 27 d. Turto perdavimo ir priėmimo aktu Nr. A-24 Sporto mokyklai perduota: J. Jablonskio g. 14 BMX dviračių treniruočių pastatas su pagalbinėmis patalpomis, BMX dviračių, stoginė, kiti statiniai, aikštelė J. Jablonskio g. 12. Perdavimo akte nurodyta bendra turto vertė – 3.367,6 tūkst. Lt. Toks turto perdavimas įtakojo Sporto mokyklos įsigyto ilgalaikio turto ir jo nusidėvėjimo apskaitą, nesilaikant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 24 p. ir 40 p. reikalavimų: ilgalaikis turtas į apskaitą įtraukiamas turto vienetais pagal turto buvimo vietas, o nustatant nusidėvėjimo normatyvus atsižvelgiama į tikėtiną turto naudingo tarnavimo laiką, turto naudojimo aplinką, numatomą naudojimo intensyvumą, technologinio ir kitokio senėjimo greitį, teisinius ir kitokius veiksnius, ribojančius naudingo tarnavimo laiką, kitas sąlygas.

Dėl šios priežasties negalėjome patvirtinti, kad šiam ilgalaikiam turtui nusidėvėjimo normatyvai buvo pritaikyti ir nusidėvėjimas apskaičiuotas atsižvelgiant į tikėtiną turto tarnavimo laiką, turto naudojimo aplinką, numatomą naudojimo intensyvumą ir kitus veiksnius.

3. Dėl pajamų ir išlaidų apskaitos

- 3.1. Sporto mokyklos direktoriaus 2008 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. V-04-(1.5.) patvirtinto Sporto mokyklos nario mokesčio surinkimo ir naudojimo tvarkos aprašo 4 p. surinktas nario mokesčiai turi būti įnešamas į kasą einamojo mėnesio 15 ir 25 darbo dienomis, tačiau peržiūrėjus Specialiosios programos kasos knygą, nustatyta, kad už 2008 metų lapkričio bei gruodžio mėnesius surinktos lėšos nėra įneštos į kasą, todėl negalime patvirtinti, kad Sporto mokykloje sukurta vidaus kontrolė, įskaitant finansų kontrolę, tvarka užtikrina teisės aktų, darbo reglamentų laikymąsi bei tinkamą atvaizdavimą apskaitoje:
- 3.1.1. Sporto mokykla pajamas apskaitė nesivadovaudama Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 200 p. bei 308 p. reikalavimų: pajamos registruojamos apskaitoje, jas uždirbus, t. y. pirkėjui perdavus prekes ir suteikus paslaugas. To pasėkoje 2008 metais apskaitoje neužregistruota 9,4 tūkst. Lt pajamų bei debetinių skolų.

Šios klaidos turėjo įtakos finansinių atskaitų teisingumui:

- *Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balanse (Forma Nr. 1) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje neparodyti šie likučiai:
Biudžetinių įstaigų pajamos (400) – 9,4 tūkst. Lt,
Tiksliniai atsikaitymai (172) – 8,1 tūkst. Lt,
Atsikaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais (178) – 1,3 tūkst. Lt.*
- 3.2. Sporto mokyklos išlaidos apskaitomos nesivadovaujant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 261 p., kuris reglamentuoja, kad faktinės išlaidos registruojamos ataskaitinio laikotarpio, kada jos buvo patirtos (įsigytas turtas, gautos paslaugos ir kt.), buhalterinėje apskaitoje. Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. sausio 1 d. ataskaitoje (Forma Nr. 2- metinė) neįrašyta 0,3 tūkst. Lt faktinių Savivaldybės biudžeto išlaidų ir 3,8 kitų lėšų išlaidų ir tiek pat įsiskolinimų.

Šios klaidos turėjo įtakos finansinių atskaitų teisingumui:

- *Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balanse (Forma Nr. 1) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:
likutis nurodytas Išlaidos iš biudžeto (200) – mažesnis 0,3 tūkst. Lt,
nenurodytas likutis Pavedimų lėšų išlaidos (214) – 3,8 tūkst. Lt
nenurodytas likutis Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais (178) – 4,1 tūkst. Lt.*
- *Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2009 m. sausio 1 d. ataskaitoje (Forma Nr. 6- metinė) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:
neparodytas likutis Kreditinis įsiskolinimas už ryšių paslaugas 0,3 tūkst. Lt,
kreditinis įsiskolinimas iš viso parodytas 3,8 tūkst. Lt mažesnis.*

4. Dėl finansinių atskaitų teisingumo

4.1. Nesivadovaujant Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 17 straipsniu finansinės atskaitos užpildytos ne pagal apskaitos registrų bei sąskaitų duomenis:

- 4.1.1. nustatyti Sporto mokyklos Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balanso ir Didžiosios knygos sąskaitų skirtumai: Didžiosios knygos 111 sąskaitos 9,8 tūkst. Lt likutis balanse atvaizduotas kaip Kitos lėšos (112), o Didžiosios knygos 403 sąskaitos 9,8 tūkst. Lt likutis balanse atvaizduotas kaip Finansavimas iš kitų šaltinių (232).
- 4.1.2. nustatyti Išlaidų sąmatų įvykdymo 2009 m. sausio 1 d. ataskaitos ir kasinių bei faktinių išlaidų apskaitos registrų skirtumai:
 - 4.1.2.1. apskaitos registruose kasinės ir faktinės išlaidos Transporto išlaikymui parodytos 25,5 tūkst. Lt, Išlaidų sąmatų įvykdymo ataskaitoje – 11,8 tūkst. Lt;
 - 4.1.2.2. apskaitos registruose kasinės ir faktinės išlaidos Kitos prekės parodytos 45,6 tūkst. Lt, Išlaidų sąmatų įvykdymo ataskaitoje – 18 tūkst. Lt;
 - 4.1.2.3. apskaitos registruose kasinės išlaidos Kitos paslaugos parodytos 83,7 tūkst. Lt, Išlaidų sąmatų įvykdymo ataskaitoje – 98 tūkst. Lt; faktinės išlaidos Kitos paslaugos parodytos 85,3 tūkst. Lt, Išlaidų sąmatų įvykdymo ataskaitoje – 99,6 tūkst. Lt;
 - 4.1.2.4. apskaitos registruose kasinės ir faktinės išlaidos Kitų mašinų ir įrenginių įsigijimui parodytos 3,6 tūkst. Lt, Išlaidų sąmatų įvykdymo ataskaitoje – 30,6 tūkst. Lt.

Kadangi apskaitoje ir ataskaitose pateikti skirtingi išlaidų duomenys, negalime patvirtinti, kad Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. sausio 1 d. ataskaitoje nurodytų kasinių ir faktinių išlaidų duomenys yra teisingi.

Apie audito metu nustatytas klaidas, neatitikimus, teisės aktų pažeidimus Sporto mokyklos direktorius buvo informuotas žodžiu, taip pat 2008 m. gruodžio 23 d. raštu Nr. S-177, 2009 m. gegužės 5 d. raštu Nr. S1-61. Pažymėtina, kad dalį teiktų rekomendacijų Sporto mokykla įvykdė audito metu, tačiau apskaita nėra visiškai sutvarkyta pagal galiojančius teisės aktų reikalavimus.

IV. REKOMENDACIJOS

Savivaldybės administracijos direktoriui:

1. Siekiant, kad ilgalaikis turtas būtų apskaitomas, vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1K-405 redakcija), 24 bei 40 punkto reikalavimais, imtis priemonių, kad savivaldybės pastatytas (sukurtas) ilgalaikis turtas įtraukimui į apskaitą būtų perduodamas turto vienetais, nurodant kiekvieno jų vertę.

2. Nustatyti procedūras, kurios užtikrintų, kad asignavimai įstaigoms būtų planuojami, vadovaujantis pagrįstais skaičiavimais ir metų eigoje įvertinamas jų pagrįstumas.

Sporto mokyklos direktoriui:

1. Vadovaujantis LR dokumentų ir archyvų įstatymo 10 straipsnio 2 dalimi nustatyti institucijos, įstaigos ar įmonės veiklos dokumentų registrus, kitus apskaitos dokumentus, paskirti už veiklos dokumentų registravimą, tvarkymą, apskaitą, saugojimą ir naikinimą atsakingus asmenis ir nustatyti jų įgaliojimus.
2. Imtis priemonių, kad darbo užmokestis būtų skaičiuojamas pagal darbo laiko apskaitos žiniaraščių duomenis bei teisės aktų reikalavimus. Užtikrinti, kad darbo užmokesčio lėšos būtų naudojamos, nepažeidžiant teisės aktų nuostatų.
3. Atliekant inventorizaciją, vadovautis Inventorizacijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 (su vėlesniais pakeitimais) nuostatomis.
4. Imtis priemonių, kad apskaita būtų vedama, vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymo 12 straipsnio 4 dalies ir 16 straipsnio 1 dalies reikalavimo: visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai būtų registruojami apskaitos registruose ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio dieną arba iškart po to, kai yra galimybė tai padaryti, vadovaujantis 17 straipsniu finansinės ataskaitos sudaromos pagal sąskaitų duomenis.
5. Ištaisyti ilgalaikio turto nusidėvėjimo apskaitos klaidas ir numatyti procedūras, kurio leistų išvengti šių klaidų pasikartojimo ateityje.
6. Imtis priemonių, užtikrinančių, kad Sporto mokyklos turto, išlaidų, pajamų ir kitų sričių apskaita būtų tvarkoma, vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1K-405 redakcija), reikalavimų.

Savivaldybės kontrolės ir audito
 tarnybos vyriausioji patarėja

Inga Šimkūnaitė